

## **SDĚLENÍ MINISTERSTVA FINANCÍ A ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY**

ze dne 1. prosince 2017 k přechodnému období podle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku<sup>1</sup>

### **1 Obecné informace**

**1.1** S účinností nového zákona o platebním styku jsou poskytovatelé, kteří vedou uživateli platební účet,<sup>2</sup> povinni:

- umožnit dát uživateli platební příkaz nepřímo (prostřednictvím poskytovatele služby nepřímého dání platebního příkazu) a
- sdělit (se souhlasem uživatele) poskytovatelům služby informování o platebním účtu informace o platebním účtu uživatele

(dále jen „zajistit třetím stranám přístup k účtu“).

**1.2** Základní vzájemná práva a povinnosti poskytovatelů, kteří vedou uživateli platební účet, i poskytovatelů služby nepřímého dání platebního příkazu a informování o platebním účtu jsou v zákoně obsaženy v § 161, § 162, § 191 a § 192.

**1.3** Podrobnější úpravu vzájemných práv a povinností zákon, resp. do zákona transponovaná směrnice o platebních službách,<sup>3</sup> přenechává přímo použitelnému prováděcímu předpisu Evropské unie, tzv. regulačním technickým normám týkajícím se silného ověřování klientů a společné a bezpečné komunikace. Tyto regulační normy nicméně nabydou účinnosti až po uplynutí osmnáctiměsíční legisvakannya lhůty, přičemž k datu tohoto sdělení dosud nebyly vydány. S jejich účinností lze počítat nejdříve v druhé polovině roku 2019.

**1.4** Od 13. ledna 2018 do doby účinnosti regulačních technických norem tedy vzniká přechodné období, v jehož průběhu jsou vzájemná práva a povinnosti poskytovatelů upraveny jen rámcově zákonem. Za účelem vyjasnění právní situace po dobu přechodného období proto Ministerstvo financí a Česká národní banka vydávají toto sdělení.<sup>4</sup>

### **2 API a screen scraping**

**2.1** Poskytovatelé, kteří vedou uživateli platební účet přístupný prostřednictvím internetu, jsou povinni zajistit třetím stranám přístup k účtu. Technické způsoby, jak přístup k účtu zajistit, existují v současné době dva – prostřednictvím zvláštního rozhraní umožňujícího strojovou komunikaci (API) a prostřednictvím strojového čtení uživatelského rozhraní (screen scraping).

**2.2** Zákon způsob zpřístupnění účtu neupravuje, pouze dává poskytovateli, který vede uživateli platební účet, povinnost tak učinit. Poskytovatel, který vede platební účet, se tedy může sám rozhodnout využívat (dát třetím stranám k dispozici) oba dva způsoby, nebo jen jeden z nich. Chtějí-li třetí strany k příslušnému účtu uživatele přistupovat, musí se této volbě poskytovatele, který vede platební účet, přizpůsobit.

<sup>1</sup> Dostupný online zde: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=38322>

<sup>2</sup> Tato povinnost se pochopitelně nevztahuje na všechny účty, ale pouze na platební účty dostupné prostřednictvím internetu (odst. 6 § 161 a odst. 6 § 191 zákona o platebním styku).

<sup>3</sup> Dostupná online zde: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2366>

<sup>4</sup> Právní názor obsažený v tomto sdělení není závazným výkladem práva a nezakládá nárok na totožné posouzení téže věci Českou národní bankou v rámci konkrétního správního řízení.

**2.3** V případě, že poskytovatel, který vede uživateli platební účet, využije pouze jeden z těchto způsobů (např. API), splňuje svou zákonnou povinnost. Druhý ze způsobů přístupu (např. screen scraping) pak umožnit nemusí.

**2.4** Podstatné je rovněž to, že třetí strany jsou v případě, že přistupují k účtu, povinny v souladu s § 162 písm. e) a § 192 písm. f) zákona o platebním styku osvědčit poskytovateli, který vede platební účet, svou totožnost. Osvědčení totožnosti třetí strany lze technicky lépe realizovat při přístupu prostřednictvím API, je nutné ho však realizovat i při přístupu prostřednictvím screen scrapingu, což se podle dostupných informací jeví jako technicky obtížněji proveditelné.

**2.5** Ministerstvo financí i Česká národní banka považují vzhledem k výše uvedenému za preferovaný způsob zpřístupnění účtu třetím stranám API. API lze doporučit i s přihlédnutím k eliminaci rizikových faktorů spojených se sdílením osobních bezpečnostních prvků při využití screen scrapingu.

### **3 Vlastnosti API a standardizační iniciativy**

**3.1** Rozhodne-li se poskytovatel, který vede uživateli platební účet, využít jako způsob zajištění přístupu třetích stran k účtu API, musí zajistit, aby toto API splňovalo základní zákonné podmínky.

**3.2** API umožňující nepřímé dání platebního příkazu musí umožnit zadat stejné typy příkazů, které může uživatel zadat po internetu prostřednictvím uživatelského rozhraní. Může-li například uživatel dát příkaz k SEPA či jiné zahraniční platbě, musí toto umožnit i API.

**3.3** API pro sdělování informací o platebním účtu uživatele musí v souladu s § 191 zákona zpřístupnit informace o platebním účtu v takovém rozsahu, v jakém jsou k dispozici uživateli prostřednictvím internetu.

**3.4** Přístup k tomuto API musí být založen na zásadě rovnosti a nediskriminace. Všechny třetí strany (včetně třetích stran zahraničních či třetích stran náležících do skupiny poskytovatele, který vede platební účet) tudíž musí mít možnost získat přístup k účtu za zásadně stejných podmínek. Využívání API není možné podmínit uzavřením smlouvy, lze jej však podmínit například registrací nutnou pro získání API klíče či přístupu k dokumentaci API. Proces registrace však musí být rovněž založen na zásadě rovného přístupu a nediskriminace, API klíč musí obratem získat všechny třetí strany, které o něj požádají a uvedou poskytovatelem požadované informace.

**3.5** Informace nutné pro využívání API musí být zpracovány alespoň v českém jazyce v podobě dokumentace k API. Využívání API nelze ani nepřímo omezit na české či na území ČR působící třetí strany (např. požadavkem na certifikáty vydávané pouze českými certifikačními autoritami či požadavkem na zápis třetí strany v seznamech regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu ČNB – aplikaci JERRS). Lze stanovit například podmínky, které musí certifikáty splňovat, tyto však musí být součástí dokumentace k API a musí být opět založeny na zásadě rovného přístupu a nediskriminace.

**3.6** V České republice i v zahraničí vznikly standardizační iniciativy, které si kladou za cíl vyvinout specifikaci pro API splňující výše uvedené požadavky (Czech Open Banking Standard vytvořený ČBA, standard Berlin Group, britský Open Banking Standard). Využívání některého z těchto standardů snižuje náklady poskytovatelům, kteří vedou uživateli platební účet, i třetím stranám, a je proto doporučené.